

GRANSKINGSUTLÅTANDE

Fördjupning av översiktsplanen för Branäs

Torsby kommun

Värmlands län

Bakgrund

Kommunstyrelsens arbetsutskott i Torsby kommun tog 2017-06-12 beslut om en ny fördjupad översiktsplan för Branäs skulle tas fram.

Varje kommun ska, enligt 3 kap. plan- och bygglagen, ha en aktuell översiktsplan som omfattar hela kommunens yta. Översiktsplanen kan sedan fördjupas för ett visst geografiskt område (kallat FÖP).

Processen för att ta fram en FÖP och den vägledande funktionen är samma som för en kommunövergripande översiktsplan (ÖP). I den fördjupade översiktsplanen gör kommunen avvägningar mellan olika intressen. Kommunen ska redogöra för hur man förhåller sig och tar hänsyn till allmänna intressen, hur riksintressen och miljökvalitetsnormer kommer att tillgodoses och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.

En fördjupning av översiktsplanen är endast vägledande för efterföljande beslut, inte bindande.

Fördjupningen av översiktsplanen beskriver avsikterna för Branäsområdets utveckling fram till år 2040. Under varje mandatperiod ska översiktsplanen ses över så att den håller sig aktuell i förhållande till utveckling och politiska ställningstaganden.

Branäs skidanläggning är ett av Värmlands största besöksmål och den expansiva utvecklingen av skidturismen inom området gör att den tidigare planen för området från 1980-talet är daterad. Denna fördjupning av översiktsplanen syftar till att möjliggöra för en fortsatt långsiktigt hållbar utveckling av Branäsområdet med sikte på år 2040.

Den fördjupade översiktsplanen innehåller en utvecklingsstrategi med fyra vägledande principer för utveckling. Strategierna uttrycker kommunens ambitioner för områdets långsiktiga utveckling. Framtidsbilden som framkommer konkretiseras sedan i föreslagen markanvändning och utvecklingsområden.

De fyra vägledande principerna för den fysiska utvecklingen för Branäsområdet i Torsby kommun är:

1. Landsbygdsutveckling i norra Klarälvdalen
2. En långsiktigt hållbar destinationsutveckling
3. Förvalta och tillgängliggöra landskapets värden
4. Utvecklingspotential året om

I den fördjupade översiktsplanen beskrivs den markanvändning som kommunen anser lämplig för att utvecklingsstrategin för Branäsområdet ska bli verklighet fram till 2040. En fördjupning av översiktsplanen är översiktlig och ger en strategisk inriktning för markanvändningen, medan lämplighetsprövning och detaljerade studier av platsens förutsättningar görs senare i planeringskedjan. Den markanvändning som här presenteras ska verka vägledande för kommande prövning. Inom vissa områden skiljer sig den utpekade användningen från dagens användning vilket beskrivs som utvecklingsområden.

Samråd

Förslaget har under tiden från och med 3 juli 2020 till och med den 1 oktober 2020 varit på samråd.

Samrådshandlingarna bestod av följande handlingar:

- Planbeskrivning
- PM naturmiljö FÖP Branäs, daterad 2020-05-18
- Miljökonsekvensbeskrivning daterad 2020-06-05
- Samrådshandling FÖP Branäs daterad 2020-06-09
- Karta 1 Utvecklingsstrategi
- Karta 2 Markanvändning
- Karta 3A Riksintressen
- Karta 3B Natur- och friluftsvärden
- Karta 3C Kulturvärden och jordbruksmark
- Karta 3D Miljö, hälsa och säkerhet

Samtliga ovan angivna handlingar redovisades på kommunens webbsida torsby.se/detaljplaner och fanns utskrivna som kopior i miljö- och byggkontorets planrum, plan 2 i kommunhuset i Torsby.

Samtliga inkomna yttranden i samrådsskedet har sammanställts i samrådsredogörelse, daterad 2021-06-07.

Granskning

Förslaget har under tiden från och med 22 juni 2021 till och med den 1 september 2021 varit på granskning.

Granskningshandlingarna bestod av följande handlingar:

- Planbeskrivning, daterad 2020-06-04
- Samrådsredogörelse, daterad 2021-06-07
- Karta 1 Utvecklingsstrategi
- Karta 2 Markanvändning
- Karta 3A Riksintressen
- Karta 3B Natur- och friluftsvärden
- Karta 3C Kulturvärden och jordbruksmark
- Karta 3D Miljö, hälsa och säkerhet
- Miljökonsekvensbeskrivning, daterad 2020-06-07
- PM-naturmiljö, daterad 2020-05-18
- Dagvattenutredning, daterad 2021-05-31

Samtliga ovan angivna handlingar redovisades på kommunens webbsida torsby.se/detaljplaner och fanns utskrivna som kopior i miljö- och byggkontorets planrum plan 2 i kommunhuset samt i Torsby bibliotek.

2021-09-24 inkom länsstyrelsen med granskningsyttrande (Dnr: 401-5553-2021), se bilaga 1. Av yttrandet framgick att länsstyrelsen inte ansåg att frågan om planens påverkan på Natura 2000-området och miljö kvalitetsnormer för vatten var utredd. Med anledning till detta gjorde kommunen flertalet mindre ändringar av planförslaget och begärde enligt 4 kap 18a § PBL ett nytt granskningsutlåtande från Länsstyrelsen Värmland.

2021-11-26 lämnade kommunen in reviderade handlingar och begäran om nytt utlåtande. Inga ytterligare ändringar har gjorts av planhandlingarna efter att dessa skickades till Länsstyrelsen. 2022-01-21 inkom Länsstyrelsen med ett nytt utlåtande.

Länsstyrelsen nya yttranden redovisas och bemöts tillsammans med övriga inkomna yttranden detta granskningsutlåtande, daterat 2022-02-09. Det yttrande som Länsstyrelsen Värmland lämnade på beslutade granskningshandlingar framgår av bilaga 1.

Länsstyrelsen Värmlands län

Kommunen har den 26 november 2021 inkommit med ett ändrat planförslag efter granskningstiden utan att en ny granskning äger rum, och begär enligt 3 kap 18a § PBL att Länsstyrelsen tillhandahåller ett reviderat granskningsyttrande enligt 3 kap 16 § PBL. --

Rubricerad fördjupning av översiktsplan för Branäs översändes till Länsstyrelsen för granskning enligt 3 kap. 14 § Plan- och bygglagen (PBL) den 21 juni 2021.

Förslaget sändes då för yttrande till berörda myndigheter samt till berörda enheter inom Länsstyrelsen. Sveriges geologiska undersökning (SGU), Statens geotekniska institut (SGI), Post- och telestyrelsen (PTS), Skogsstyrelsen och Trafikverket inkom med yttranden med anledning av planförslaget. Endast SGI lämnade synpunkter av sådan karaktär att de har sammanvägts i Länsstyrelsens yttrande. Länsstyrelsen granskningsyttrande nr1 är daterat den 24 september 2021. Nedan följer alltså ett reviderat granskningsyttrande där nya fakta och ändringar i planen har vägts in. --

Förslaget är ursprungligen upprättat den 4 juni 2021 och har inför reviderat granskningsyttrande kompletterats och justerats den 23 november 2021. Följande handlingar ingår:

- Planbeskrivning reviderat den 23 november 2021
- Miljökonsekvensbeskrivning reviderad den 23 november 2021
- Samrådsredogörelse
- Karta 1, Utvecklingsstrategi
- Karta 2, Markanvändningskarta
- Karta 3A, Riksintressen --

- Karta 3B, Naturvärden och friluftsvärden
- Karta 3C, Kulturvärden och jordbruksmark
- Karta 3D, Miljö, hälsa och säkerhet, ersatt med 3D och 3E den 23 november 2021
- PM Naturmiljö
- Dagvattenutredning

Länsstyrelsens roll

Länsstyrelsen ska enligt 3 kap. 16 § PBL avge ett granskningsyttrande där det enbart ska anges om

1. förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken (MB),
2. förslaget kan medverka till att en miljö kvalitetsnorm enligt 5 kap. MB inte följs,
3. redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen inte är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket MB,
4. sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och
5. en bebyggelse blir olämplig eller ett byggnadsverk olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Länsstyrelsen ska enligt 3 kap 18a § PBL på kommunens begäran tillhandahålla ett reviderat granskningsyttrande enligt 16§, om

1. kommunen ändrar planförslaget efter granskningstiden utan att en ny granskning enligt 18 § äger rum, och

2. länsstyrelsens yttrande till följd av ändringen helt eller delvis inte längre är relevant. Lag (2020:76).

Länsstyrelsen vill upplysa om att kommunen enligt 3 kap. 20 § PBL ska redovisa länsstyrelsens granskningsyttrande tillsammans med översiktsplanen. --

Sammanfattning

I samrådet lämnade Länsstyrelsen rådgivande synpunkter kring planens innehåll vad gäller allmänna intressen enligt 2 kap. PBL och synpunkter kopplade till statliga intressen men också redaktionella kvaliteter som kopplas till läsbarhet och förståelse av planen. --

Flera synpunkter rörde hur Länsstyrelsen såg att planens anspråk på ändrad markanvändning kunde leda till svårigheter att förverkliga översiktsplanens intentioner i efterföljande detaljplanering eller bygglov. Principiella frågor om exploaterings påverkan på kända vatten- och naturvärden var framträdande. --

Länsstyrelsen lyfte under samrådet oklarheter kopplade till påverkan på Natura 2000-området Klarälven, övre delen, samt osäkerheter om arbetet med att nå uppställda miljökvalitetsnormer för vatten motverkas av planförslaget. --

Osäkerheterna har i det nu reviderade planförslaget daterat den 23 november 2021 ytterligare utretts och redovisats. Länsstyrelsen synpunkter i granskningsyttrandet daterad den 24 september angående riksintressen Natura 2000 samt miljökvalitetsnormer för vatten utgår därför. --

Flera ändringar av kartografin och andra planhandlingar har enligt Länsstyrelsen på ett positivt sätt förbättrat läsbarheten --

av planen. Bland annat kan lyftas att sommaraktiviteter framgår bättre i kartunderlaget och i planbeskrivningen.

Riksintressen

Kommunen har uppdaterat granskningshandlingarna den 23 november 2021 och Länsstyrelsen anser att ändringar/kompletteringar är godtagbara med hänsyn till Natura 2000.

Noteras.

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Kommunen har uppdaterat granskningshandlingarna den 23 november 2021 och Länsstyrelsen anser att ändringar/kompletteringar är godtagbara med hänsyn till MKN-vatten.

Noteras.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen

Kommunen har inte pekat ut några områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS-områden) i rubricerad fördjupning. Gällande LIS-plan vann laga kraft den 23 juni 2020 och pekar inte ut något område i Branäs. Under planprocessen föreslog dock kommunen ett sådant, med inriktningen verksamheter, friluftsliv och rekreation, däribland husvagnsuppställning. De svaga geotekniska förutsättningarna och översvämningsrisker som hotar området pekade mot att endast enklare åtgärder kan tillåtas i området samt föreliggande risker för påverkan på Natura 2000-området och miljö kvalitetsnormer för vatten, i kombination med det faktum att föreslagna åtgärder i delar sannolikt kan genomföras även med andra skäl än LIS som grund, gjorde sammantaget att Länsstyrelsen avstyrkte utpekandet, som också utgick ur slutligt förslag.

--

I nu aktuellt planförslag pekats alltså inget LIS-område ut, men kartan tillhörande

utvecklingsstrategin indikerar utvecklingstankar längs hela planområdets strandlinje, till skillnad från samrådsförslaget där endast halva sträcka pekade ut för detta ändamål.

--

Kommunen har uppdaterat granskningshandlingar den 23 november 2021 och förtydligar vikten av att åtgärder i närheten av Klarälven inte hindrar allmänhetens tillgång till strandområdet eller försämrar goda livsvillkor för växt- och djurlivet och den känsliga miljön i och längs med Klarälven, som även utgör Natura 2000-område. Kommunen har inte preciserat vilka åtgärder som är tänkbara inom området, liksom vilka åtgärder kommunen inte bedömer lämpliga. Innan detta har förtydligats anser Länsstyrelsen att ingen övergripande planmässig bedömning har gjorts av utpekandet ur strandskyddssynpunkt och grunderna för avsteg från förbudsbestämmelserna i 7 kap. 15 § miljöbalken betraktas som outredda.

Kommunen anser inte att det i samband med översiktliga planeringen är lämpligt att specificera enskilda åtgärder. Frågan beaktas i framtida tillstånds-, lov- och planprocesser.

Inga ändringar har gjorts av planhandlingarna till följd av yttrandet.

Hälsa och säkerhet

Ras och skred

Kommunen har uppdaterat kartunderlaget den 23 november 2021 med redovisning av lutningsförhållanden.

--

Planbeskrivningen har efter samrådet kompletterats med ställningstagande gällande risker för ras och skred och vikten av att särskilt beakta den befintliga skogens stabiliserande egenskaper i särskilt känsliga områden. Inga förändringar har gjorts i markanvändningskartan till följd av detta.

--

Översvämning

I samrådet lyfte Länsstyrelsen Boverkets tillsynsvägledning och framhävde att även om ingen *ny sammanhållen bebyggelse* föreslås så behöver kommande projekt som innebär komplettering i befintlig bebyggelse, belägen under högsta beräknat flöde, föregås av en tydlig motivering och konsekvensbeskrivning. Länsstyrelsen hade också synpunkter på lokaliseringen för elförsörjning i översvämningshotat läge med otillfredsställande geotekniska kvaliteter. Kommunen har till granskningskedet flyttat och avgränsat området för elförsörjning så att transformatorstation är belägen över beräknat högsta flöde och på fast mark. Dessutom i ett läge där transformatorstationens skyddsavstånd inte hindrar framtida utveckling inom planområdet. Länsstyrelsen välkomnar ändringarna i detta avseende.

I markanvändningskartan pekas ett område L ut, för landsbygd. I beskrivningen av vad som ryms i utpekandet uppger kommunen att viss komplettering av areella näringar och bostäder i en gles struktur är lämplig. Då området i stora delar hotas av risk för översvämning från Klarälven och dessutom utgör aktsamhetsområde för skred så anser Länsstyrelsen att denna beskrivning av utveckling bör utgå.

Dricksvattenförsörjning

I samrådsredogörelsen uppges att kommunen arbetar med att inrätta ett vattenskyddsområde i Branäs, men ingenstans i planhandlingarna återspeglas detta. Eftersom behovet av ett skyddsområde har funnits en längre tid och ett sådant område med dess föreskrifter kan få stor inverkan på realiserandet av de markanvändningar som pekas ut i den fördjupade översiktsplanen så anser Länsstyrelsen att

--

Noteras.

Kommunen avser att mindre kompletteringar av befintliga bostäder och anläggningar som behövs för den areella näringen är möjlig, Markens lämplighet för respektive åtgärd och plats bedöms i framtida bygglovsprocesser.

Inga ändringar har gjorts av planhandlingarna till följd av yttrandet.

Vattenskyddsområden med tillhörande föreskrifter håller på att tas fram. I kommande plan- och lovprövning behöver såväl befintliga som planerade vattentäkters behov och intressen tas hänsyn till. Detta framgår av sida 58 i planbeskrivningen.

planarbetet behöver hantera frågan och besvara hur dricksvattnet för ett stort antal abonnenter ska skyddas.

Inga ändringar har gjorts av planhandlingarna till följd av yttrandet.

Blåljusverksamhetens tillgänglighet till området

Ett område som Branäs består av flera perifert belägna delar och i kombination med många besökare närvarande ökar sannolikheten för olyckor, vilket är en risk som planeringen behöver beakta.

--

Efter samrådet har kommunen på ett godtagbart vis förtydligat frågor om ambulans- och räddningshelikopters möjligheter att nå området i såväl dalen som på toppen.

Noteras.

Upplysning

Den 2 augusti 2021 trädde en lagändring ikraft som resultat av regeringens arbete med att förtydliga implementering av EU:s MKB-direktiv. Ändringen har gjorts i 4 kap. 2 § PBL och listar i punkt 3 vilka åtgärder som ska undersökas rörande betydande miljöpåverkan (BMP) och i de fall BMP kan antas, ska detaljplan tas fram. Denna lagändring kan enligt Länsstyrelsen medföra att anläggandet av fler nedfarter behöver föregås av i första hand en bygglovsprocess med undersökningssamråd och i de fall betydande miljöpåverkan kan antas, även en detaljplaneprocess. Detta gäller även campingplatser och andra åtgärder.

Noteras.

Trafikverket

Ärendet

Trafikverket har tagit emot granskningsversionen för ovan nämnda plan. Syftet med planen är att skapa goda förutsättningar och nya möjligheter för områdets fortsatta utveckling.

--

Trafikverket har tidigare lämnat synpunkter i ärendet 2020-10-01 i samband med samrådet av planen.

Infrastruktur

Ärendet berör vägarna 62, 957, 962 och 963, för vilka Trafikverket är väghållare, inklusive tre broar över Klarälven.

--

Trafikverkets synpunkter

Likenäs

Trafikverket noterar behovet av att studera åtgärder för en säker och framkomlig anslutning vid Likenäsbron och korsningen väg 62/962. Trafikverket vidhåller dock att huvudväg till planområdet är från väg 62 via väg 957.1 och över den så kallade Branäsbron, vilken är prioriterad ur underhålls- och renoveringsperspektiv

Noteras.

Sammantagen bedömning

Trafikverket har inget att erinra mot planförslaget och ser fram emot en fortsatt dialog kring eventuella gemensamma åtgärder i väginfrastrukturen.

Noteras.

Sunne kommun

Sunne kommun har fått inbjudan till granskning av förslag till fördjupad översiktsplan för Branäs.

Noteras.

Sunne kommun avstår från yttrande.

Svenska kraftnät

Svenska kraftnät har tagit del av handlingarna för rubricerat ärende och har ingenting att framföra. För information finns det regionnätledningarna öster om planområdet varvid regionnätägaren också bör höras.

Noteras.

För övergripande information rörande Svenska kraftnäts framtida planer för transmissionsnätet för el hänvisar vi till Systemutvecklingsplan 2020-2029. Dokumentet finns publicerat på vår

webbplats,
https://url11.mailanyone.net/v1/?m=1mOd0k-0003ZE3l&i=57e1b682&c=ZeQNz3vi8cVe1FIOWUT13pQAz6syhd1ndEqTdjFyItCG4hpGobtdwtAJuu09O8uUAOxPYT4jB9xIwNXKALHMBFxtF5OebxoNgpRq4gR5XcdMiflMKn2kv0_GBwRGA qERda0IvA2c3lOmR-yHzbjKKjolmQjy8xyJJ9g5B7x8RjSL_Jm6JUa0A6XmHxD2P0xMld_Z0EVrYr6kytkEy0_Tw

Noteras

Fastighetsägare I

Som ägare till fastigheten Branäs x:xx inom planområdet vill jag meddela att vi motsätter oss att fastigheten planeras till "Naturområde", nuvarande användning för bostadsändamål/landsbygd ska kvarstå. Vi vill inte behöva ändra detaljplan för att kunna genomföra ny/tillbyggnation eller avstyckning av tomtmark med bygglov.

Berörd fastighet omfattas för nuvarande inte av någon detaljplan men är i gällande detaljplan markerat som befintliga bostäder.

Marken regleras idag med utomplansbestämmelser vilket innebär att markens lämplighet för ändamål bedöms i samband med eventuella bygglovsprocesser. En ny fördjupad översiktsplan påverkar ej detta. En översiktsplan är, tillskillnad från en detaljplan, inte juridiskt bindande utan har endast en vägledande funktion.

Inga ändringar har gjorts av planhandlingarna till följd av yttrandet.

Länsstyrelsen
Värmland

Samhällsbyggnad
Meda Andersson
010 – 224 73 18

**Reviderat
GRANSKNINGSYTTRANDE**

Datum
2022-01-21

Sida
1(5)
Referens
Dnr: 401-9924-2021

Torsby kommun
1. Kommunstyrelsen
695 80 TORSBY
ks@torsby.se

Granskning av Fördjupning av översiktsplan för Branäs, Torsby kommun

Beskrivning av ärendet

Kommunen har den 26 november 2021 inkommit med ett ändrat planförslag efter granskningstiden utan att en ny granskning äger rum, och begär enligt 3 kap 18a § PBL att Länsstyrelsen tillhandahåller ett reviderat granskningsyttrande enligt 3 kap 16 § PBL.

Rubricerad fördjupning av översiktsplan för Branäs översändes till Länsstyrelsen för granskning enligt 3 kap. 14 § Plan- och bygglagen (PBL) den 21 juni 2021. Förslaget sändes då för yttrande till berörda myndigheter samt till berörda enheter inom Länsstyrelsen. Sveriges geologiska undersökning (SGU), Statens geotekniska institut (SGI), Post- och telestyrelsen (PTS), Skogsstyrelsen och Trafikverket inkom med yttranden med anledning av planförslaget. Endast SGI lämnade synpunkter av sådan karaktär att de har sammanvägts i Länsstyrelsens yttrande. Länsstyrelsen granskningsyttrande nr1 är daterat den 24 september 2021. Nedan följer alltså ett reviderat granskningsyttrande där nya fakta och ändringar i planen har vägts in.

Förslaget är ursprungligen upprättat den 4 juni 2021 och har inför reviderat granskningsyttrande kompletterats och justerats den 23 november 2021. Följande handlingar ingår:

- Planbeskrivning reviderat den 23 november 2021
- Miljökonsekvensbeskrivning reviderad den 23 november 2021
- Samrådsredogörelse
- Karta 1, Utvecklingsstrategi
- Karta 2, Markanvändningskarta
- Karta 3A, Riksintressen
- Karta 3B, Naturvärden och friluftsvärden

- Karta 3C, Kulturvärden och jordbruksmark
- Karta 3D, Miljö, hälsa och säkerhet, ersatt med 3D och 3E den 23 november 2021
- PM Naturmiljö
- Dagvattenutredning

Länsstyrelsens roll

Länsstyrelsen ska enligt 3 kap. 16 § PBL avge ett granskningsyttrande där det enbart ska anges om

1. förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken (MB),
2. förslaget kan medverka till att en miljö kvalitetsnorm enligt 5 kap. MB inte följs,
3. redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen inte är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket MB,
4. sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och
5. en bebyggelse blir olämplig eller ett byggnadsverk olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Länsstyrelsen ska enligt 3 kap 18a § PBL på kommunens begäran tillhandahålla ett reviderat granskningsyttrande enligt 16§, om

1. kommunen ändrar planförslaget efter granskningstiden utan att en ny granskning enligt 18 § äger rum, och
2. länsstyrelsens yttrande till följd av ändringen helt eller delvis inte längre är relevant. Lag (2020:76).

Länsstyrelsen vill upplysa om att kommunen enligt 3 kap. 20 § PBL ska redovisa länsstyrelsens granskningsyttrande tillsammans med översiktsplanen.

Sammanfattning

I samrådet lämnade Länsstyrelsen rådgivande synpunkter kring planens innehåll vad gäller allmänna intressen enligt 2 kap. PBL och synpunkter kopplade till statliga intressen men också redaktionella kvaliteter som kopplas till läsbarhet och förståelse av planen.

Flera synpunkter rörde hur Länsstyrelsen såg att planens anspråk på ändrad markanvändning kunde leda till svårigheter att förverkliga översiktsplanens intentioner i efterföljande detaljplanering eller bygglov. Principiella frågor om exploateringars påverkan på kända vatten- och naturvärden var framträdande.

Länsstyrelsen lyfte under samrådet oklarheter kopplade till påverkan på Natura 2000-området Klarälven, övre delen, samt osäkerheter om arbetet med att nå uppställda miljö kvalitetsnormer för vatten motverkas av planförslaget.

Osäkerheterna har i det nu reviderade planförslaget daterat den 23 november 2021 ytterligare utretts och redovisats. Länsstyrelsen synpunkter i granskningsyttrandet daterad den 24 september angående riksintressen Natura 2000 samt miljö kvalitetsnormer för vatten utgår därför.

Flera ändringar av kartografin och andra planhandlingar har enligt Länsstyrelsen på ett positivt sätt förbättrat läsbarheten av planen. Bland annat kan lyftas att sommaraktiviteter framgår bättre i kartunderlaget och i planbeskrivningen.

Riksintressen

Kommunen har uppdaterat granskningshandlingarna den 23 november 2021 och Länsstyrelsen anser att ändringar/kompletteringar är godtagbara med hänsyn till Natura 2000.

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Kommunen har uppdaterat granskningshandlingarna den 23 november 2021 och Länsstyrelsen anser att ändringar/kompletteringar är godtagbara med hänsyn till MKN-vatten.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen

Kommunen har inte pekat ut några områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS-områden) i rubricerad fördjupning. Gällande LIS-plan vann laga kraft den 23 juni 2020 och pekar inte ut något område i Branäs. Under planprocessen föreslog dock kommunen ett sådant, med inriktningen verksamheter, friluftsliv och rekreation, däribland husvagnsuppställning. De svaga geotekniska förutsättningarna och översvämningsrisker som hotar området pekade mot att endast enklare åtgärder kan tillåtas i området samt föreliggande risker för påverkan på Natura 2000-området och miljö kvalitetsnormer för vatten, i kombination med det faktum att föreslagna åtgärder i delar sannolikt kan genomföras även med andra skäl än LIS som grund, gjorde sammantaget att Länsstyrelsen avstyrkte utpekandet, som också utgick ur slutligt förslag.

I nu aktuellt planförslag pekas alltså inget LIS-område ut, men kartan tillhörande utvecklingsstrategin indikerar utvecklingstankar längs hela planområdets strandlinje, till skillnad från samrådsförslaget där endast halva sträcka pekade ut för detta ändamål.

Kommunen har uppdaterat granskningshandlingar den 23 november 2021 och förtydligar vikten av att åtgärder i närheten av Klarälven inte hindrar allmänhetens tillgång till strandområdet eller försämrar goda livsvillkor för växt- och djurlivet och den känsliga miljön i och längs med Klarälven, som även utgör Natura 2000-område. Kommunen har inte preciserat vilka åtgärder som är tänkbare inom området, liksom vilka åtgärder kommunen inte bedömer lämpliga. Innan detta har förtydligats anser Länsstyrelsen att ingen övergripande planmässig bedömning har gjorts av utpekandet ur strandskyddssynpunkt och grunderna för avsteg från förbudsbestämmelserna i 7 kap. 15 § miljöbalken betraktas som outhärdliga.

Hälsa och säkerhet

Ras och skred

Kommunen har uppdaterat kartunderlaget den 23 november 2021 med redovisning av lutningsförhållanden.

Planbeskrivningen har efter samrådet kompletterats med ställningstagande gällande risker för ras och skred och vikten av att särskilt beakta den befintliga skogens stabiliserande egenskaper i särskilt känsliga områden. Inga förändringar har gjorts i markanvändningskartan till följd av detta.

Översvämning

I samrådet lyfte Länsstyrelsen Boverkets tillsynsvägledning och framhävde att även om ingen *ny sammanhållen bebyggelse* föreslås så behöver kommande projekt som innebär komplettering i befintlig bebyggelse, belägen under högsta beräknat flöde, föregås av en tydlig motivering och konsekvensbeskrivning. Länsstyrelsen hade också synpunkter på lokaliseringen för elförsörjning i översvämningshotat läge med otillfredsställande geotekniska kvaliteter. Kommunen har till granskningskedet flyttat och avgränsat området för elförsörjning så att transformatorstation är belägen över beräknat högsta flöde och på fast mark. Dessutom i ett läge där transformatorstationens skyddsavstånd inte hindrar framtida utveckling inom planområdet. Länsstyrelsen välkomnar ändringarna i detta avseende.

I markanvändningskartan pekas ett område L ut, för landsbygd. I beskrivningen av vad som ryms i utpekandet uppger kommunen att viss komplettering av areella näringar och bostäder i en gles struktur är lämplig. Då området i stora delar hotas av risk för översvämning från Klarälven och dessutom utgör aktsamhetsområde för skred så anser Länsstyrelsen att denna beskrivning av utveckling bör utgå.

Dricksvattenförsörjning

I samrådsredogörelsen uppges att kommunen arbetar med att inrätta ett vattenskyddsområde i Branäs, men ingenstans i planhandlingarna återspeglas detta. Eftersom behovet av ett skyddsområde har funnits en längre tid och ett sådant område med dess föreskrifter kan få stor inverkan på realiserandet av de markanvändningar som pekas ut i den fördjupade översiktsplanen så anser Länsstyrelsen att planarbetet behöver hantera frågan och besvara hur dricksvattnet för ett stort antal abonnenter ska skyddas.

Blåljusverksamhetens tillgänglighet till området

Ett område som Branäs består av flera perifert belägna delar och i kombination med många besökare närvarande ökar sannolikheten för olyckor, vilket är en risk som planeringen behöver beakta.

Efter samrådet har kommunen på ett godtagbart vis förtydligat frågor om ambulans- och räddningshelikopters möjligheter att nå området i såväl dalen som på toppen.

Upplysning

Den 2 augusti 2021 trädde en lagändring ikraft som resultat av regeringens arbete med att förtydliga implementering av EU:s MKB-direktiv. Ändringen har gjorts i 4 kap. 2 § PBL och listar i punkt 3 vilka åtgärder som ska undersökas rörande betydande miljöpåverkan (BMP) och i de fall BMP kan antas, ska detaljplan tas fram. Denna lagändring kan enligt Länsstyrelsen medföra att anläggandet av fler nedfarter behöver föregås av i första hand en bygglovsprocess med undersökningssamråd och i de fall betydande miljöpåverkan kan antas, även en detaljplaneprocess. Detta gäller även campingplatser och andra åtgärder.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsråd Johan Blom med planhandläggare Meda Andersson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschef Bengt Falemo, enhetschef Samhällsbyggnad Anna Nordlander och plan- och infrastrukturhandläggare Emil Jessen deltagit.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.